

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Παπαναστασίου & Κουμουνδούρου

Τ.Κ.: , ΛΑΡΙΣΑ

Τηλ: 2413506553 - 2413506556

e-mail: press@thessaly.gov.gr

Πληροφ.: Γ. Γιαννακόπουλος Ν. Καραϊσκού

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**Παρουσιάστηκαν σήμερα από τον Περιφερειάρχη
Θεσσαλίας Δ. Κουρέτα**

**Οι προτάσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας
για την αντιπλημμυρική θωράκιση**

Τις προτάσεις της περιφέρειας Θεσσαλίας για την αντιπλημμυρική θωράκιση της περιοχής έναντι μελλοντικών κινδύνων, αλλά και τον εξορθολογισμό της διαχείρισης του νερού, παρουσίασε σήμερα ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας Δ. Κουρέτας στη διάρκεια συνέντευξης τύπου.

Διεξοδικά ο κ. Κουρέτας αναφέρθηκε στα ζητήματα της Θεσσαλίας, τον τρόπο διαχείρισης τους και τις ενέργειες που προτείνει η Περιφέρεια στην κυβέρνηση, σε συνδυασμό με την πρόταση που έχει ήδη καταθέσει η Ολλανδική Εταιρεία HVA (η παρουσίαση της δικής τους πρότασης έγινε νωρίτερα σήμερα στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου).

Ο κ. Κουρέτας τόνισε ότι υπάρχουν αρκετά σημεία συμφωνίας ανάμεσα στις προτάσεις των δύο πλευρών, ξεχώρισε ωστόσο ως θέμα διαφωνίας το ζήτημα της κατασκευής σήραγγας από την Κάρλα προς το Αιγαίο (περιοχή Καμάρι) τονίζοντας πέραν του ζητήματος της μόνιμης θωράκισης της Θεσσαλίας και την οικολογική διάσταση του προτεινόμενου έργου, σημειώνοντας πως σε κάθε περίπτωση είναι περιβαλλοντικά πιο σωστό να μεταφέρονται τα νερά σε μια ανοιχτή θάλασσα όπως το Αιγαίο, αντί για τον Παγασητικό. Η κοστολόγηση των προτάσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας αγγίζει τα 2 δις ευρώ.

Οι προτάσεις της Περιφέρειας:

Αναλυτικότερα τώρα ο κ. Κουρέτας παρουσίασε τις προτάσεις της επιστημονικής ομάδας που συστάθηκε για το λόγο αυτό, σε συνεργασία με το δυναμικό του υπηρεσιακού μηχανισμού της περιφέρειας και των συνεργαζόμενων μηχανικών. Οι προτάσεις αυτές αφορούν:

Φλέγοντα προβλήματα της Θεσσαλικής Γεωργίας

Η **Θεσσαλία** αποτελεί τη μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας και το κέντρο της Ελληνικής αγροτικής παραγωγής. Παρά ταύτα η Θεσσαλική γεωργία απειλείται άμεσα από 4 κινδύνους:

1. Τον συνεχιζόμενο **κίνδυνο πλημμυρών** και καταστροφής του 50% των καλλιεργειών στα πλέον γόνιμα πεδινά και αρδευόμενα εδάφη από φαινόμενα όπως ο Daniel που ενδέχεται να είναι συχνότερα στο μέλλον δεδομένης της κλιματικής κρίσης.
2. Τη **δραματική μείωση διαθεσιμότητας του αρδευτικού νερού** λόγω υποβάθμισης των υδροφορέων κυρίως στην ανατολική πεδιάδα (Λάρισας). Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μείωση της βαμβακοκαλλιέργειας (αρδευόμενης) κατά 540.000 στρ την τελευταία 20ετία (!) που συνολικά μειώθηκε στα 840.000 στρ. ενώ παραδοσιακά στον κάμπο καλλιεργούνταν 1,5 εκατ. στρέμματα εδώ και πολλές 10ετίες. Σημαντικό αρνητικό αποτέλεσμα αποτελεί και η μειωμένη παραγωγή κτηνοτροφών (καλαμποκιού, μηδικής κλπ) και υποβάθμιση της κτηνοτροφικής παραγωγής.
3. Τη **διάβρωση και ερημοποίηση τεραστίων επικλινών εκτάσεων** λόγω αποψίλωσης και υποβάθμισης του εδάφους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα στον Ν. Λάρισας η εγκατάλειψη 750.000 στρ από σιτηρά την τελευταία 20ετία.
4. Τη **υποβάθμιση της γονιμότητας** των περισσότερων εδαφών κάτω από μη αειφορική καλλιέργεια με συνεπακόλουθη τεράστια **αύξηση των εισροών και του νερού** και τελικά τη μείωση της παραγωγικότητας και εγκατάλειψης της αρδευόμενης καλλιέργειας.

Αντιπλημμυρική προστασία και Μεσο-μακροπρόθεσμη διαχείριση υδάτινων πόρων

Η καταστροφική πλημμύρα έγινε και εξ αιτίας του πρωτοφανούς φαινομένου Daniel αλλά και γιατί δεν έγιναν όσα έπρεπε για να μειωθούν οι συνέπειες αυτού.

Η κακή κατάσταση των αναχωμάτων που οδήγησαν στη θραύση τους σε πολλά σημεία (δέκα σύμφωνα με αυτοψία έγκυρων πραγματογνωμόνων) και

το πλημμύρισμα της Κάρλας αποτελούν αιτίες πολλαπλασιασμού των καταστροφικών συνεπειών.

Φαινόμενα όπως ο Daniel θα συμβαίνουν συχνότερα λόγω κλιματικής κρίσης

Οι μελέτες και τα διαχειριστικά σχέδια **πρέπει να διορθωθούν και αναπροσαρμοστούν στη βάση των νέων δεδομένων**

Οι διεπιστημονική επιτροπή της Περιφέρειας προτείνει συγκεκριμένες δράσεις **άμεσης** προτεραιότητας:

- ✓ Επισκευή και Αναβάθμιση συστήματος αντιπλημμυρικών αναχωμάτων.
- ✓ Επανασχεδιασμός γεφυρών για να δοθεί ο απαιτούμενος χώρος στον Πηνειό ποταμό
- ✓ Εκβάθυνση κοίτης του Πηνειού και παραποτάμων (πλήρης καθαρισμός πεδίου πλημμυρών από καλλιέργειες (ιδίως πολυετείς) και κάθε εμπόδιο στην απρόσκοπτη ροή του νερού.
- ✓ Δημιουργία περιοχών συγκράτησης πλεονάζοντος νερού με ελεγχόμενη πλημμύριση και αποστράγγιση της περιοχής μεταξύ αναχωμάτων.

Εκτιμώμενο κόστος: 535 εκ. €

Η (νέα) λίμνη Κάρλα ως ταμιευτήρας για άρδευση και εκτόνωση πλημμύρας

Διάνοιξη σήραγγας ικανής διατομής από το ΒΑ τμήμα της Κάρλας για την εκροή των υδάτων στο Αιγαίο πλησίον της περιοχής του Καμαρίου, ή σε θέση που θα υποδειχθεί κατόπιν μελέτης.

Παροχέτευση μεγάλων όγκων νερού σε μικρό χρονικό διάστημα (π.χ. 200-250 m³/sec) και μήκους περί τα 10,4 km. Χρόνος αποπεράτωσης 2-3 έτη.

Κατασκευή τάφρου μεταφοράς νερού από την περιοχή της Γυρτώνης δια βαρύτητας προς την νέα Κάρλα

Επέκταση λίμνης (ταμιευτήρα) Κάρλα στα 60.000 στρ. με βάθος 4,5 μ και 270 εκατ. κ.μ. Από αυτά, περί τα 100 εκατ. κ.μ. θα χρησιμοποιηθούν για την άρδευση περί τα 230.000 στρ. βαμβακιού ή άλλων καλλιεργειών παραπλήσια χαμηλών υδατικών αναγκών

Οι διαθέσιμοι και χρησιμοποιούμενοι (μέχρι σήμερα) υδατικοί πόροι στο υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας είναι τα υπόγεια νερά (το 70% των αρδευόμενων εκτάσεων εξυπηρετείται από 33.000 γεωτρήσεις) και τα επιφανειακά νερά (ποταμοί, πηγές και νερά που ταμιεύονται κάθε χρόνο σε φράγματα – ταμιευτήρες και λιμνοδεξαμενές και εξυπηρετούν το υπόλοιπο 30% των εκτάσεων).

Η νέα Περιφερειακή Αρχή έχει ως βασική της επιδίωξη την επίτευξη των διαχρονικών στόχων του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ, 2023) Θεσσαλίας και ειδικότερα:

- την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών 2,5 εκατομμυρίων στρεμμάτων
- τον μηδενισμό του προσδιορισμένου υδατικού ελλείμματος των 465 hm³ νερού
- την επίτευξη «καλής» κατάστασης των υδάτων.

Η αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος θα γίνει σε 3 συνιστώσες.

1. Μείωση σπατάλης αρδευτικού νερού

Εκτιμάται ο περιορισμός της σπατάλης νερού και του περιορισμού του ετήσιου ελλείματος κατά τουλάχιστον **200 εκατ. κ.μ.** νερού με:

α) την αντικατάσταση ανοικτών με κλειστούς αγωγούς μεταφοράς νερού

β) την καθολική επέκταση της στάγδην άρδευσης, και

γ) την εφαρμογή ορθών γεωργικών πρακτικών

(Αμειψισπορά με ψυχανθή, χλωρή λίπανση, κλπ. σύμφωνα με τη νέα ΚΑΠ)

Εκτιμώμενο κόστος 300 εκ. €

2. Δρομολογημένα έργα (2η Δέσμη μέτρων ΣΔΘ)

- ✓ Δίκτυα μεταφοράς και διανομής νερού Ταμειυτήρα Κάρλας : (40 hm³) : Από το προβλεπόμενο αρδευτικό δίκτυο για την κάλυψη 92.500 στρ. μέχρι σήμερα ολοκληρώθηκε για 20.000 στρ. (και έχουν δημοπρατηθεί για άλλα τόσα), ενώ άρδευση (με νερά της Κάρλας) γίνεται μόλις σε 15 χιλ. στρ. Στην περιοχή δεν υπάρχει διοίκηση (ΤΟΕΒ), αναζητείται φορέας να αναλάβει την ευθύνη και επικρατεί ένα «χάος» στην διαχείριση του νερού.
- ✓ Φράγμα Αγιονερίου (13 hm³)
- ✓ Φράγμα Ληθαίου (4 hm³)
- ✓ Φράγμα Ναρθακίου (0,53 hm³)
- ✓ Φράγμα Κακλιτζόρεμα (1,7 hm³)
- ✓ Φράγμα Δελερίων (6,1 hm³)
- ✓ Φράγμα Αμπελακίων (2,3 hm³)
- ✓ Φράγμα Αγιοκάμπου (4,4 hm³)

- ✓ Φράγμα Μπελμά (5 hm³)
- ✓ Ταμιευτήρας Ξεριά Αλμυρού (3,8 hm³)

Εκτιμώμενο κόστος 50 εκατ. €

3. Πρόσθετα έργα προβλεπόμενα στο ΣΔΛΑΠ (3η Δέσμη μέτρων)

Δρομολογημένα έργα (Πύλη - Μουζάκι): Πρόκειται για έργα που άρχισαν πριν αρκετά χρόνια, υλοποιούνται με βραδείς ρυθμούς ή/και είναι στάσιμα (για διάφορους λόγους), άλλα που θα συμβάλλουν στη μείωση του υδατικού ελλείμματος κατά σημαντικό ποσοστό (**Εκτιμώμενο κόστος 250 εκ. €**).

Πρόσθετα περιφερειακά έργα: Πρόκειται για έργα καθόλα χρήσιμα, που όμως χαρακτηρίζονται από χαμηλό ή και μηδενικό βαθμό ωριμότητας (από πλευράς μελετών), με άγνωστο ή/και πλασματικό προϋπολογισμό και άγνωστο χρόνο υλοποίησης αν δεν αλλάξει ριζικά το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους. **Μεταξύ αυτών το Φράγμα Ενιπέα Φαρσάλων ή Παλιοδερλί (50 hm³) που εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης (ΣΔΙΤ) και έχει πιθανότητες να κατασκευασθεί μέχρι το 2027 (Εκτιμώμενο κόστος 250 εκ. €)**.

Εκτιμώμενο συνολικό κόστος 500 εκ. €

4. Έργα ορεινής υδρονομίας

Έργα που αφορούν την κατασκευή **μικρών φραγμάτων ανάσχεσης ροής (check dams)** για να αυξηθεί η κατείδυση νερού στο έδαφος και ο εμπλουτισμός των υπογείων υδροφορέων, έλεγχο διάβρωσης και αειφορική διαχείριση των δασών και της βιοποικιλότητας των ορεινών οικοσυστημάτων.

Συνδυασμός με αναζήτηση καινοτόμων καλλιεργειών, με έμφαση σε δεντροκαλλιέργειες, αμπελοκαλλιέργειες (με ανασύσταση των γηγενών ποικιλιών), τα ΑΦΦ και τη μελισσοκομία για τη συγκράτηση των ορεινών πληθυσμών στον τόπο τους.

Εκτιμώμενο κόστος 500 εκ. €